

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 7-dikén, 1826.

B r a s i l i a.

Rio-de-Janerióban a' Császári Princz, kinek szerentsés születését már említettük, Dec. 10-dikén megkereszteltetvén, következők azon nevek, mellyeket a' sz. kereszt-ségben vett: Dom Pedro-de-Alkantara, Joao (János), Carlos, Leopoldo, Salvador, Ribiano, Francisco, Xavier-de-Paula, Leocadio, Miguel, Gabriel, Raphael, Gonzaga.

Utóbb a' Banda-Orientáli seregek voltak, mint írtuk, Sarandi mellett a' győzedelmesek, melyre nyomban következett a' Buenos-Ayresi Országlószéknek az a' nyilatkozatása, hogy ezen Respublika a' Banda-Orientált a' maga szövetségébe befogadja. Most azt olvassuk a' Rio-Grándéből (a' melly Brasiliának Banda-Orientállal határos déli tartomány) érkezett tudósításokból, hogy azolta a' Brasiliai seregekhez fordúlt a' szerentse, 's ezek vertek-meg, pedig csak nyótz száz-an voltak, két ezer emberekből álló Banda Orientali sereget. A' dolog így adatik elő: —,

„Megverettetvén t.i. Sarandi mellett a' Brasiliaiak, az Insurgensek' vezére Fructuoso Rivera 2000 emberekkel egész Yuagaron nevű vizig elényomult 's a' víz mellett táborba szállott, hanem az alatt Brasiliai Oberstlieutenant Gonsalves Benito 800 embereket a' Coboklo nevű keskeny útnál ismét össze szedvén, a' 2000 Insurgenseknek elejikke állott, 's nem csak hogy a' további elényomulásban meggátolta, hanem olly formán meg is

verte őket, hogy halva 500, 's fogságban 600 emberek maradtak hátra közzülök. Agyut is nyertek a' Brasiliaiak 10-zet. Ezek 97 embert hagytak clesve a' tsatázó mezőn. Beszéllek, hogy minekelötte Gonsalves a' maga 800 embereit a' tsatára kiállította volna, elejikke terjesztette az ellenség' nagy erejít, tudniillik, hogy az Insurgensek, tsak-nem három-anynyn vagynak mint ők — hanem az ő katonáji felkiáltottak: hogy a' nem tesz' semmit, mert közzülök minden ember meg fog felelni háromnak, és így semmit se fog az ellenségnek nagyobb száma érni.“

Már most nyilvánosságos Hadhirdetést tétetett a' Császár közönségessé a' Buenos-Ayresi vagy inkább a' La-Platai Országlószék ellen, melly már a' Rio-de-Janeriói újságban is kijött, és illy szavakból áll: — „

„Mint hogy a' La-Platai Egyesült Státusok tartományai ellenségeskedéseket követtek-el a' Császári Birodalom ellen, a' nélkül, hogy arra, ingereltettek volna, és a' nélkül, hogy indító okaikat Hadhirdetés által közönségessé tették volna, 's e' képpen a' pállérozott nemzeteknél szokásban lévő minden rendtartásoktól eltávoztak: ehez képest illendő leszzen a' Brasiliai nemzetnek méltóságához 's azon ranghoz, mellyet ő a' Világon tart, hogy én, minikutánna Ministeri-Tanátsomat meghalgttam, a' fennebb említett tartományok és azoknak Országlószéke ellen hadat hirdessek, mint is hogy én ezt, jelenlévő Határozásom által valósággal meg is tselek-“

szem, melyhez képezt parantsolom, hogy ezen tartományok ellen, tengeren szárazon, minden féle lehető ellenségeskedések követessenek-el. Hatalmat adok alattvalóimnak, hogy prédáló hajókat készítsenek-lek, 's egy szóval minden féle ellenséges készüléket tegyenek ezen tartományok ellen; 's kihirdetem, hogy a' miragadományra ökszert tehetnek, az, mind övök leszen, a' nélkül, hogy abból a' Császári kints-tár számára legkisebb rész is elvonattatna. Kült Dec. 10-dikén 1825-ben, a' Rio-de-laneriói Cs. palotában."

Az óta, hogy ezen Had-hirdetés közönségessé tétetett, megjelentek a' Buenos-Ayresi prédáló hajók a' Brasiliai tengereken, és hozzá fogtak a' kereskedő hajóknak elragadozásához. Hasonlóképpen fognak már most tselekedni a' Brasiliai prédáló hajók is a' La-Plata vizén minekutánna olly Császári Végzés hirdettetett-lek, hogy a' La-Platai Egyesült tartományoknak minden kikötőhelyeik megszállott és bezáratott állapotban vagnak, melyre nézve azokba semmi féle nemzetbéli hajókba, vagy azokból ki, nem evezhetnek; mert a' kik közlomben tselekesznek, mind elfogdosattnak a' rigyázon álló Brasiliai hajók által.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból Febr. 10-kén:,,

„Már most lehet annak egyik főbb okát tudni, hogy a' múlt esztendőnek vége felé mivégre küldötte a' Porta az akkor is megnevezett Biztosokat, Husznibeit és Reschid-Effendit Görög Országba. Febr. 5-dikán megérkeztek a' Császárhoz azon Kurírok (Tatárok), kik arról hoztak hírt, hogy ezen Biztosok útjokat a' szárazon vevén, Adrianopolon és Monastiren (Bitoglián) által megérkeztek a' Seraskier Reschid táborába Messolongi mellé, a' hol azonnal olly hír ter-

jedett-el, hogy a' Porta' parantsolatjából már most, Ibrahim, Messolongi várának ostromoltatását mint fő vezér egyedül folytatja az Egyiptomiakkal, a' Seraskier elibe pedig olly útasítás adatott, hogy valamely más hadi munkára, némellyek szerint az Attikai vidékek felé, vegye útját sergeivel.

„Patrásra nézve is nagy változás történt, mint hogy Jussuf Basa, ki eddig ezen várat a' Görögök ellen meglömböztetett vitézséggel oltalmazta 's meg is tartotta, de a' melly mellett több ízben a' maga tulajdon vagyonát kénytelenítetvén a' várnak oltalmazására fordítani, a' miatt nagyon elszegényedett, most Natoliába Aidini Helytartóvá rendeltetett, és Patrás várát Ibrahimnak adta által, mint Moréai Kormányozónak. Jussuf már el is indult Patrásból, Seresen által, hol familiája tartózkodik, Aidin felé."

„Moréból régtől fogva semmi tudósítások nem érkezhettek a' tengeren Konstantinápolyba a' szüntelen tartó északi szelek miatt, mellyek az Archipelagusról a' Dardanelláknál semmi hajót be nem engedtek evezni Konstantinápolyhoz. De nem is történt Moréán, mint már a' most megérkezett tudósításokból látjuk, ezen egész téli idő alatt semmi nevezetes dolog. A' Görögöknek azon nevezetes tselekedeteikről, mellyeket Tripolitzának megvételeire, az abban tálatatott Egyiptomi őrző seregnek összszeégetésére 's egyéb e'félékre nézve az Európai levelekben olvastuak, még csak a' Napoli-di-Romániában kijövő Allgemeine Zeitung nevű újság se' teszen semmi említést, pedig már ennek egész Januárius' 4-dikéig kijött darabjai megérkeztek minden helyekre, a' hova ezek járnak. — Igaz az, hogy Kolo-kotróni még eleintén, mindjárt Ibrahim Basának Tripolitzából Patrásba lett elutozása után, útnak indult volt ezen

várnak' elfoglalására, hanem abban La-Seve Frantzia Generálisnak, most Soliman-Beinek vezérlése alatt sokkal nagyobb Török erőt talált, hogy sem próbát tenni jónak találta volna; s magát azonnal vissza vonván, az alatta lévő seregek, a' magok bevett szokások szerint elszeltek. Egy Smyrnai hajós beszéllte Konstantinápolyban, hogy Kolokotroni egy versben valósággal megpróbálta volna Tripolitzának rohanás által lehető elfoglalását: de visszaveretett a' Soliman-Bei Egyiptomi és Arabs serei által; hanem ez tsak hajós tudósítás; ha volna valami belőlle, miért halgatnák-el egészen a' Görög ujságok?

A' Konstantinápolyba rendeltetett Anglus Nagykövet Stratford Kanning ur is, ki már Jan. 28-dikán megérkezett vala a' Dardanellákhoz, onnét az óta még bé nem evezhetett Konstantinápolyhoz. Az eddig Konstantinápolyban volt Frantzia Nagykövet General-Lieutenant Gróf Guileminot, készült minden órán útnak indulni Páris felé.

Febr. 8-dikán estvéli 8 óra után néhány rendbéli nagy rengései éreztettek a' földnek, mellyek méltó ijedséget okoztak a' népnek, hanem, hogy a' városnak valamelyik részében valami kárt okoztak volna, nem hallatik.

Orosz Birodalom.

Lovasság' Generálissa Rajewsky N. N. ur, illy Császári kéz írást vett: — „

„Nikolai Nikolajevtsch! Különös örömmel adhatom az Úrnak tudtára, hogy az Öszszeesküvésre nézve kineveztetett Biztonság, az Úr' fiai magokviséletének megvizsgálása után úgy találta a' dolgot, hogy ők egészen ártatlanok légyenek és az Öszszeesküdtteknek társaságába tellyességgel nem tartoznak; és hogy én mindenképpent szívből örvendek annak, hogy egy illy

nagy betsülotű atyának gyermekei a' magok' ártatlanságát tökéletesen megbizonyították. Egyeb eránt mindenkor jó indulattal maradok az Úrhoz — „

„Miklós.

Az Öszszeesküvés' Küchelbecker nevű tagjának Varschau mellett történt megtaláltatásáról illy katonai hirdetés intézetett Petersburgban Febr. 7-dikén a' fegyveres seregkehez: —

„Konstantin Cesarevitsch Nagy Hertzeg éppen most küldé be ide a' Dec. 26-dikán előfordult történeteknek egyik büntetésre méltó részését, az esmeretes Küchelbeckert. Ő Császári Nagy Hertzegsége úgy ítelt, hogy ezen alkalmatossággal azon Volhiniai Testörző Regiment béli Gregoriew nevű Altisztnak kimutatott érdemes buzgóságáról és okos magaviseletéről is említést tenni szükséges, a' ki ekkor szolgálatban a' Varsau mellett lévő külső városba Prágába küldetettvén, ott egy esmeretlen emberrel, ki őtet megszollította, szembe találkozott. Ezen ember neki azonnal gyanusnak lenni látszott, annyival is inkább, hogy arczalatja mindjárt a' Küchelbecker ábrázatjának formáját tüntette szemeibe, melly már a' Volhiniai Testörző Regimentnek minden Altisztsjeivel közöltetett vala. Gregoriew azonnal a' maga Tisztjéhez vezette őtet; s hogy ő Küchelbecker legyen, az a' leírással való össznézésből mindjárt kitészett. Illy példás és szemes magaviseletéért Gregoriewet a' Testörző Invalidusokhoz Zászlótartóvá nevezte, s neki 1000 Rublét ajándékozott, s megparan-tsolta, hogy az ő szép tselekedete az egész armádnál hirdettessék-ki, Császár ő F.ge.“

Nagy Britania.

A' Madrási Tiszti ujság, a' melly tavaly Oktober' 13-dikán jött-ki és az idén

Febr. 22-dikén érkezett meg Londonba, onnét kedves tudósítást hozott annyiban, hogy talán helyre fog állani az Anglusok és Birmánok között félbe szakadt békeség. Legalább az Ujság mellé egy Toldalék volt tétetre, mely azt a fontos jelentést foglalta magában, hogy a Birmánok ellen tsatázó Anglus armáda fő vezére Archibald Campbell és a Birmán vezér, Oktober 15-dikén tartott fegyvernyugvásra léptek légyen; és hogy az Avai Udvar első Ministere a fő városból Umerapurából már útnak indult volt, hogy Generális Campbellel, Promé városától 25 mértföldnyire eső falunál hozzá fogjon a békességes alkudozásokhoz.

Azt jegyzi-meg a Madrasi ujság, hogy a hozzá érkezett tudósítások szerint, arra az előegyezésre léptek együtt a Birmán Biztos és az Anglus vezér, hogy az Alkudozó Részek közzül mindeniknek szabadságában fog állani, hogy ezer-ezer emberrel jelenjenek-meg az alkudozás helyén, de úgy, hogy ezen két fegyveres csapatok, egymástól 1000 ölnyre legyenek megszállva az alkudozás helye mellett.

Hanem mint látszik, Generális Campbellnek még ekkor semmi utasítás nem volt elibe adattatva a békesség feltételei eránt, 's még most várta Kalkuttából az Országlószelektől Robinson nevű Biztost ezen utasításokkal. A fegyvernyugvás pedig már Sept. 19-dikén, forma szerint kihirdettetett vala Promé városában.

Azon Goldsmith nevű Váltó és Nagykereskedő Háznak, mely Angliában megbukott, főbb tagja, Goldsmid úr, olly nagyon megilletődött Házának vagy Társaságának szerentsétlenségén, hogy meghalt belé. Febr. 18-dikán reggel panaszkodott, hogy rosszszül érzi magát, 's Law nevű Orvos Doktor oda hívatván, egyszerre eszébe vette, hogy na-

gyon veszedelmes légyen a nyavalyája: Eretvágtak rajta, 's a haját is leborotválták, kétségkívül azért, hogy megakarták hánytató borkővel (Tartarus Emeticussal) kenni: de semmivel nem segíthettek a beteg; mert még azon éjjélkor meghalt életének 49-dik esztendejében. —

Rothschild úr, mint a Londoni Stár erőssíti, olly nemesen viselte magát ezen alkalmatossággal eránta, hogy, ámbár különben semmi barátságban nem éltek együtt, vévén eszébe a Goldsmith háznak veszedelemre lett jutását, feles summát akart költsönözni néki, de Goldsmith nem fogadta-el ezen ajánlást.

Londonban 's egyéb Anglus tartományokban találtató Bánkóknak pénzespapíroaik még Febr. 22-dikén is mindinkábbinkább vesztették betset; 's rendkívül való módon nevelték a közönség felelmit. A Parlamentumnak majd minden üléseit az ezen Crisis felett folyó vetelkedések foglalták-el. Ki egyet ki mást javasol a hitelnek helyreállíthatására: de még eddig semmi meghatározott eszköznek elővételeben meg nem egyezhettek a tagok. Némellyek a külső országokra való nagy spekulálást, 's a kész pénznek az Országból lett kihordatását állították a veszedelem okának lenni. Mások úgy ítélték, hogy az apró Bankó Czéduláknak, tudniüllik az 1 és 2 Forintosoknak (10 és 20 forintosoknak) igen nagy számmal lett kiadattatása okozta a veszedelmet.

A Ministerek is olly vélekedésben vagynak, hogy el mulhatatlanul félbe keltetik az 1 és 2 forintos Bankóczéduláknak kiadását szakasztani. Hanem találtattak mások, kik azt erőssítették, hogy ezen eszköz, a helyett, hogy jóvá tenné a dolgot, még rosszabbá fogja azt tenni. Wrotlesley azt mondta, hogy jobb lett vol-

na, hogy a' Ministerek ne ávatkoztak volna belé ezen dologba.

Senátor Thomson úgy vélekedett, hogy a' kiadatott igen sok papíros pénznek kevesítése jó ugyan, de nem a' mostani időre való. Ő úgy okoskodott, hogy nem mond sokat, ha azt erőssíti, hogy most 6 millió Font Sterlingel (6 millió forintal) kevesebb papíros pénz forog a' közönség' kezén, mint 6 hónapok előtt forogt: — „

„Már most azt kérдем (így folytatja szavait Thomson): mitsoda utak módok által akarja a' Kintstár' Cancellarius a' közönség' kezében ezen fogyatkozást kipótolni. A' Cancellarius azt feleli, hogy arany által. De hát honnét veszi az aranyat? Mi tsak úgy tehetünk szert aranyra, ha portékat viszünk eladni idegen országokra. De hol vesszük a' portékat? A' száraz Európának már nem kellenek a' mi Fábrikáinknak szerzeményei. Illy kevesebbé kellenek ott a' mi plánta tartományainkból származó szerzemények is, a' gyapott (pamuk), a' kávé, és a' tzukor. Mind ezeknek betse 20 per Centel szállott alá; még se veszi senki.

„Kik a' Londoni kereskedésben jártasok vagyunk, mindnyájan tudjuk, hogy a' múlt héten azok közzül, kik Váltó-papírosért pénzt akartak hozni a' Bánkóbol, tíz közzül nem kapott egy a' legbizonyosabb Váltó czédulára. Mint már kinyilatkoztaták a' Ministerek, a' plánnm az, hogy az apró Bánkóczedulák elnyomattassanak, holott tudja minden, hogy most tsak ezen apróbb czédulákkal lehet mind a' kereskedésben mind a' fábrikákban valamí mozdulást tenni, 's ezek most ott forognak legnagyobb hősséggel köz kézen, a' hol fábrikák találatnak. En magam esmerek egy fabrika-tulajdonost, kinek hónaponként való kiadása 200,000 font Sterlingre telik, és ő ezen fizetéseit mind illy egy és két forintos Bánkóczedulákkal teszi. Ebből min-

den láthatja, mi fog következni belőlle, ha tsak egy helyen is illy nagy summát egyszerre kivesszünk a' közönség' kezéből. E' nekem tulajdon meggyőződés; ebben tehát ellene kell magamat a' Ministerek' javallásának szegezmem. (Halljuk! Halljuk!)“

Febr. 15-dikán Minister Kanning is belé szollott az egy és két forintos czédulákat illető vetélkedésekbe: — „Nekem, úgy mond, a' Burke' jegyzései 's vélekedése ezen tárgy cránt kezeimben vagnak. En, minék előtte ezen nagy ember magát a' közönséges foglalatosságoktól elvonta volna, és így velle együtt két esztendeig ültem a' Parlamentumban, és én egy írást kaptam tőlle, a' melynél nem is többet soha. En ezen írást, mint az ő elmúlt nagyságának és elmésségének emlékezetét, mind ez ideig megtartottam. Ez is a' most fennforgó kérdést illeti. Ő ezen levelet azon beteg ágyán írta, melyről fel se' kélt többé. Levelét ezen szavakon végzte: — „

„Mondja-meg az úr Minister Pittnek, „hogy rá ne vegye magát arra, hogy tsak egyetlen-egy, Egy-fontos Bánkóczedulát is kiadjon; mert ha ezt tselekszi, többé egy Guiné aranyot se fog látni Londonban (Halljuk! Halljuk!).“

„Burkét közönségesen nagy embernek lenni megesmerte a' világ, 's ezen levél azt mutatja, hogy ő Próféta se rossz volt. Kévs, nagyon kévs emberknézték a' most fennforgó kérdést azon oldaláról, melyről ő nézte, 's azt mondták felőlle, hogy Burke igen nagynak nézi ezen dolgot. A' mit azonban Burke beszélt és írt, azt mind legnagyobb tisztelettel kell olvasni. Ő egyebek közt a' Frantzia Revólúziórol is írt egy könyvet, a' melyben ő semmi olyant nem erőssített, melynek azon időben ellene nem mondtak volna. Azonban az idő és tapasztalás megmutatta, hogy semmi olyant nem erőssített a' mi igaz

nem lett volna 's be nem telyesedett volna."

Arra, hogy az apró Bankóczédulák Angliában illy nagyon megsokasodtak, azt mondta Kanning úr, hogy még is mind e' mellett is találatnak Angliában sok olly vidékek, hol egy kitsiny Bankóczédulát se lehetne találni. Így példának okáért Manchester városában és a' környékein lehetne 2 millió embereket, Londonban és körülle 4 milliót találni olyant, kiknek egy illy kitsiny czédulájok sintsen.

Baring úr úgy nyilatkozatta ki magát, hogy akár határozassék meg a' Ministereknek az apró czédulák eránt való jóvallatja, akar ne, ő mindenek felett tsak arra kéri a' Parlamentumot, hogy hamar tegyemeg határozását, mivelhogy a' halogatásból még több és nagyobb rosszak követhetnének. Megjegyzette, hogy az emberek emlékezetére nem jutott a' közönséges Hitel (Credit) olly nagy megtsökkenésre, mint most: — „Meg kell vallanunk, úgy mond, hogy a' Minister (Kanning) úr beszédje egészen olly tulajdonságú vala, hogy azokat, kik azt halgatták, megengesztelhetette a' Ministerektől jóvallatott eszközők eránt, 's bizakodásra indithatta őket: de nem így történik a' dolog azokkal, kik itt jelen nem lévén nem halgatták ezen beszédet. Az az állapot, melyben sok Fábrikásaink és Kereskedőink vagynak, tudniillik, hogy adósságaikat, ha hiteljeiket fenn akarják tartani, a' Minister úrnak beszédje mellett is tüstént lefizetni tartoznak, nagyon kissebbitik benne az a' meggyőződést, melyet különben a' Minister úr beszédének vidám és beható ereje felgerjeszthetne. El ne felejtsük, hogy mind azok az ahoz értő emberek, kik ezen Háznak két oldalain ülnek, egy szájjal intenek bennünket: hogy nagy vigyázzattal legyünk! (Ezen beszédnek folytatása következik).

Az Erdélyi F. Udvari Cancellária az Erdélyi Fő Kormányzéknel Consiliáriussá neveztetett M. Gróf Lázár László Úr helyébe, ugyan ott szolgáló Concipistát K. Impér-falvai Balásy Gergely Urat nevezte, az ő szép tehetségeire 's hasznos szolgálataira való tekintetből, Kormányzékli Titoknokká.

Azon 34 Seriesekben, mellyek a' Parish és Rothschild házak' eszközlése által 1820-ban költsön vétetett 20,800,000 Conventzios forintokból álló summára e' hónap' 1-ső napján véghez ment Sorsvornásban kijöttek, következő számú Obligáziók nyerték vissza akkor bétett pénzeiket, a' minden 100 forint mellé foglatott jutalommal:

8986-dikszám kapott	1000	forintot
9922	—	2500
11,762	—	1500
11,880	—	2000
13,930	—	1000
18,509	—	20,000
25,924	—	1000
25,929	—	1500
24,010	—	1000
24,153	—	7000
25,299	—	1000
31,251	—	10,000
39,052	—	2000
39,057	—	2500
39,170	—	1500
41,634	—	1000
70,630	—	1500
78,506	—	40,000
84,101	—	1000
94,322	—	80,000
118,627	—	3500
118,780	—	1000
122,454	—	1500
123,119	—	2500
127,703	—	1500

127,820	dik szám kapott	2000	forintott.
128,519	— —	1000	—
129,858	— —	1000	—
129,963	— —	2000	—
155,122	— —	2000	—
155,284	— —	3500	—
155,332	— —	1500	—
162,478	— —	1500	—
174,605	— —	3500	—
175,250	— —	1000	—
175,326	— —	2500	—
175,415	— —	1000	—
180,127	— —	2500	—
186,001	— —	7000	—
186,049	— —	2000	—
186,099	— —	1000	—
187,029	— —	1000	—
187,114	— —	2000	—
187,858	— —	1000	—
188,681	— —	1500	—
194,524	— —	1500	C. forin-

tokat. — A' kisebb nyeresék mentek, lefelé 700 forintól 130 forintokig, az az, a' többek 700—130 forintot kaptak a' betett 100 forintokért.

A' pénzfolyamat Mártius' 6-dikán, közép ár:

A' Státus' 5 p. Centes Obligációji	88 15/16
Az 1820-béli sorsosok,	133 2/3
Az 1821-béli hasonlóok,	115
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligációji,	46 1/4 forinton keltek, mind C. ben
A' Bankó Aktziák keltek	1072 4/5 forint.
Con.pénzben.	

A' Császári és Hollandus Arany, huszasban 4 f. 42 kr.; V. Czedulában 11 for. 45. kr.

Jegyzés. A' közelebb kijött M. Kurírban az Eperjesi tudósítás' végén, hol az 1820-dik esztendő beli XLII-dik Kurír czitálatatik, XLIII-mat kell olvasni.

Magyar Ország.

Az Ájtatos Iskoláknak Szerzete közelebb múlt Januariusnak 30 kán olly Férfiút vesztett, kivel valamint eddig, úgy ezután is méltán ditsekedhetik. Ez Vylt Lénárd Atya volt, a' Magyar Országai Szerzetes Tartománybeli Pap, a' ki Tudós, és munkás életének külömbbtéle, és hasznos helyheztetése gyümöltseit Hazánkra különösen kiterjesztette. Gyenge Ifjúságában lépett a' Szerzetbe, mellyben mind alsóbb, mind felsőbb Iskolákat az Ifjúságnak nagy hasznot, magának pedig szép hírt szerzévén; különösen Vácson a' Thereziánumban, akkor a' Nemes Ifjúság' Akademiájában, a' Philosophiát jeles előmenettel tanította, 's egyszerűsmind Herzánn ifjú Grófoknak Nevelője volt; — mert ezen tágos épületben nem csak 30—40 Nemes Ifiak neveltettek, hanem velek az Előljárókon kívül az ő Nevelőjik is megtértek. Itt szép alkalmatossága volt magának verses munkáji által jó nevet szerezni, és Migázzai Kristof Kardinális előtt is magát megkedveltetni. 1780. után ezen Akademia a' többi Convictusokkal eltörültetvén, Gróf Gyulay Sámuel Nemes Regiment-jének Tábori Papja volt, 's ezen Hivatalát 15 esztendőig olly lelkesen folytatta, hogy a' Magyar Vitézekhez tartott beszédei most is 18 kötetekben tisztán leírva meg vannak. Utóbb a' Német-Ujhelyi Katona Akademiába Concionátornak 's az udvari Pap' Vicáriusának tétellett, melly jeles Hivatalokban jámborsága, fedhetetlen élete, bő tudománya, és különös okossága által a' Maylandi Ferdinánd Fő Hercegnél, és Beatrix d'Este Fő Hercegnénél magát annyira megkedveltette, hogy őtet mind Férfi, mind Leány magzataiknak a' Hitben és Erköltsben való oktatójává, 's a' Magyar nyelv Tanítójává nevezék. Ezt a' Hivatalt olly foganatossan folytatta, hogy a' Fő Herczegi Háznak tagjai a' Magyar nyelvet nem csak tanulták, ha-

nem most is tudják. Következendő idő-
ben ezen Felsőges Háznak eránta való há-
ladatossága az által nyilvánvalóvá lett,
hogy őtet előbb Ambrus Károly Fő
Herczeg és Magyar Országi Primás Biblio-
thekáriussává, ennekutánna pedig Maxi-
milián Fő Herczeg udvari Káplánnyává
nevezte. Így az ő egész élete hasznos mun-
kálkodás volt. Különösen a' Mechanikában
nagy tökéletességre emelkedett, melyet a'
Vácsi Muzeum Physikumban ő általa ké-
szített nevezetes eszközök bizonyítanak, ugy-
mint: pendulum ad minuta secunda os-
cillans, sextans catoptricus, lineale catop-
tricum, machina divisoria 's'a't. — Vég-
ső esztendeit Pozsonyban töltötte szeme,
világától, és hallásától megfosztva; melly
terhes állapotját Keresztényi békeséges tü-
réssel, 's állhatatossággal szenvedte. Ha-
lálát egy szerentsétlen elesés okozta, ele-
tének 80-dik esztendejében. Eltemettetett
jeles halotti tisztelettel a' Sz. Márton' tem-
plomának kriptájába.

Szigethről Marmarosból Febr. 12-
dikén 1826. Ő Csász. Kir. Apostoli Felső-
gének, ditsőséges születése napja, valamint
az egész Magyar Nemzetet, úgy a' mi szíve-
inket is öröm érzésre indította. Nem is ad-
hat edesebb örömet egy egy nap, mint az,
a' mellyet szeretett Urunknak és Atyánknek
tisztelőtére szentelünk, és a' mellyen sze-
rentsés születéséért a' Mindenhatónak há-
lálat adunk. Marmaros se mulasztotta el,
megállni egész fényében e' nagy nemzeti
innepet. Már reggel 8 órakor meghúztak
a' harangok, és az egész Marmarosi Sívá-
gó sereg, Katonai öltözetjében, fegyvere-
sen, négy pompás zászló alatt kiállott a'
Szigeti Administrationalis Királyi ház előtt,
a' hol özvegyülvén az egész T. T. Admi-

nistratio, Mélt. Gerzon Antal, Csász. Kir.
valóságos Tanácsos, és Administrator Úr
vezérlése alatt, az egyházba vezetett;
más részről pedig a' Tek. Ns. Vgye tag-
jai Nagyságos Szikonya Major, és Táb-
la Bíró Úr által vezetettek, a' hol a' min-
den jök' Adójának, az sok kegyelmekért,
a' mellyeket Ő Felsőge születésével nyert
Nemzetünk, hálaadásul, egyszer'smind pe-
dig Ő Felsőgének hosszas és szerentsés
uralkodásáért bémutatott az áldozat Fő
Tisztel. Verzár Gergely, Szigeti Fő Es-
perest által. Itt' vége lévén az Isteni szol-
gálatnak, a' Ref. egyházban Tiszt. Szilá-
gyi, első Prédikátor Úr jeles beszédet tar-
tott. Ezek után a' Mélt. Kir. Tanácsos és
Administrator Úr, e' ditső napnak fényes-
ségéhez illő pompás táblát adott, a' melly-
nél a' Kir. Tanácsos Úr felkelvén, először
is Ő Felsőgének hosszas és állandó bol-
dogságaért köszöntötte el a' poharat, a'
melly köszöntésre az egész gyülekezet fel-
kelvén, háromszori szíves „Eljen“ kiál-
tás hangoztatott, 's a' mozsarak durrogtak;
hasznó elköszöntéseket tett a' Kir. Taná-
csos Úr Ő Felsőgének Karolina Au-
gusztia Királynénknak, Ő Fő Herczegsé-
gének a' Korona Örökösnek, Ő Fő Her-
czegségének a' Palatinusnak egésségekért,
és boldogságokért, a' mellyekre az „El-
jen“ kiáltások, és a' mozsarak durrogá-
sai hallattak. Az ebéd alatt, azon kedves
ének: „Tartsd meg Isten Királyunkat“ az
egész gyülekezet által énekeltetett, a' melly-
hez a' Rhona-Széki Muzsika Oskolából va-
ló Ifjak igen jelesen muzsikáltak, a' kik
az Isteni szolgálat alatt is kimutatták tehet-
ségeiket, és azon igazságot, hogy Orszá-
gunk leg végső részeiben is, a' szép tudó-
mányok meg-tanulására mennyi ész, és
mennyi könnyűség legyen, tsak Előmozdi-
tók, tsak Pártfogók legyenek.